

Intrekkingen voor saldering Rijkswaterstaat

Hierin kort de feitelijkheden rondom de intrekkingsbesluiten die recent zijn genomen.

Motie

Op 16 november 2022 hebben PS een motie aangenomen met het volgende verzoek aan GS:

- Geen medewerking te verlenen aan het intrekken van de Gelderse natuurbeschermingswetvergunningen (nbw-vergunningen) zoals bij het traject A27 Amelisweerd, zolang de Gelderse beleidsregels en/of bestuurlijke afspraken worden geschonden.
- Te borgen dat toekomstige verzoeken tot intrekking van Gelderse nbw-vergunningen in lijn zijn met de Gelderse Maatregelen Stikstof en de gebiedsprocessen die daarbij horen.

Voor de huidige intrekkingsbesluiten is alleen het eerste deel van de motie van belang.

Toets aan de salderen Beleidsregels in Gelderland

Deze beleidsregels bevatten bepalingen over salderen, en geen bepalingen rondom intrekkingsbesluiten. De salderingsvoorstellen die zijn gedaan voldoen aan deze bepalingen. Dat betekent dat de beleidsregels geen beletsel vormen om tot (gedeeltelijke) intrekking van natuurvergunningen over te gaan. In artikel 6, lid 7, van de beleidsregels is nog wel de bepaling opgenomen dat GS alleen aanvragen in behandeling nemen die voorzien zijn van een door saldogever en saldonomer getekende overeenkomst. GS verstrekken een model voor deze overeenkomst. Onder alle genomen intrekkingsbesluiten liggen getekende overeenkomsten.

In de overeenkomst die wij als model voorleggen nemen wij bij geheel in te trekken vergunningen doorgaans op dat de bedrijfsgebouwen moeten worden gesloopt, om te voorkomen dat daar in de toekomst ongewenste activiteiten gaan plaatsvinden (algemeen geformuleerd: beheersmaatregelen tegen ongewenste activiteiten). Voor één van de bedrijven waarvan gehele intrekking van de natuurvergunningen aan de orde is, wordt nog niet onmiddellijk gesloopt maar wordt sloop op termijn wel gegarandeerd via functiewijziging in een bestemmingsplanwijziging dat de gemeente in procedure heeft. De verwachting is dat de bedrijfsgebouwen in de eerste helft van 2023 worden gesloopt.

Met Rijkswaterstaat (RWS) hebben wij afgelopen zomer vanwege de sloopverplichting die wij doorgaans opleggen discussie gehad of onze beleidsregels wel van toepassing zijn. Omdat wij binnen de provincie Gelderland (de grond onder de rijkswegen en onder defensieterrinen daargelaten) het bevoegd gezag zijn, menen wij dat onze beleidsregels ook voor RWS van toepassing zijn. RWS heeft een andere mening. Dit vraagstuk is vervolgens aan de landsadvocaat voorgelegd. Wij hebben daarop nog geen antwoord.

Dit geschil is niet van invloed op de salderingen die nu gebeuren, en waarvoor nu intrekkingsbesluiten zijn genomen. Conclusie blijft dat de salderingsvoorstellen voldoen aan onze beleidsregels. De vraag staat dan nog open of er bestuurlijke afspraken zijn geschonden.

De betreffende bedrijven

Ik heb een excelbestand bijgevoegd met de zeven bedrijven waarvoor wij nu vanwege de saldering met RWS de natuurvergunningen geheel of gedeeltelijk gaan intrekken. Alle besluiten zijn in ontwerp gepubliceerd, drie daarvan op 12 januari 2023. Van de zeven ontwerpbesluiten zijn twee waarmee stikstofruimte ontstaat die geheel wordt ingezet voor de A15. Bij twee besluiten wordt de ruimte naast de A15 ook gebruikt voor knooppunt Hoevelaken en voor de ringweg Utrecht (A27). Er zijn drie intrekingsbesluiten ten behoeve van alleen knooppunt Hoevelaken en de A27 (geen A15). Ik weet nu niet of en in hoeverre het tracé voor knooppunt Hoevelaken in Gelderland of Utrecht ligt, het tracé voor de A27 ligt in ieder geval geheel in Utrecht.

Tracébesluiten

Het saldo van de (deels) in te trekken vergunning van de bedrijven is nodig ten behoeve van een aantal (in voorbereiding zijnde) Tracébesluiten. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt tussen directe effecten en netwerkeffecten. Directe effecten bestaan uit de aanleg en de gevolgen van het project zelf. Netwerkeffecten zijn die effecten die optreden doordat het project is uitgevoerd. Door het beter beschikbaar maken van (delen van) de snelweg zullen andere delen van snelwegen ook meer worden gebruikt ten opzichte van de situatie wanneer de projecten niet uitgevoerd zullen worden.

Om te bepalen of het saldo van de in te trekken vergunningen zal worden gebruikt ten behoeve van netwerkeffecten kan

Zowel ten behoeve van het Tracébesluit A12/A15 Ressen-Oudbroeken (ViA15) 2021 (vastgesteld) als het in voorbereiding zijnde Tracébesluit A27/A12 Ring Utrecht wordt het saldo alleen gebruikt om netwerkeffecten teniet te doen aangezien de bedrijven buiten de 25 km liggen van de projectlocaties. Met het (verplichte) rekeninstrument AeriusCalculator kan niet buiten 25 km gerekend worden (25 km afkap). Bij de netwerkeffecten gaat het dus om een toename van emissie/depositie doordat wegen in Gelderland extensiever worden gebruikt als gevolg van het uitvoeren van de projecten.

Vijf van de zeven bedrijven liggen binnen 25 km van het knooppunt Hoevelaken. Naast het ondervangen van netwerkeffecten zal het saldo daarom hoogstwaarschijnlijk ook gebruikt worden ten behoeve van het project zelf.

Van ontwerp naar definitief besluit

In theorie kunnen we bij de definitieve besluitvorming nog terugkomen op onze intrekkingen. Daarvoor zullen wel zwaarwegende argumenten moeten zijn. Deze zijn momenteel nog niet gegeven in de beleidsregels of uitgesproken/vastgesteld beleid. We zouden daarmee ook een langdurig traject van onderhandelingen met RWS afbreken, hoewel die onderhandelingen in onze beleving betrekking hadden op het verkrijgen van stikstofruimte voor de A15. Er is ambtelijk echter ook over andere tracé's gecorrespondeerd, in ieder geval de A27.

Het schrappen van de intrekkingenverzoeken doet wel afbreuk aan het behalen van onze natuurdoelstellingen aangezien slechts een deel van het in te trekken saldo gebruikt zal worden ten behoeve van de netwerkeffecten van projecten van RWS. De rest van het saldo komt (deels) ten goede van de natuur.

